

NOAH - FOR DYRS RETTIGHETER
Dronningens gate 13
0152 OSLO

Trondheim, 25.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/5284

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Avgjørelse av klagesak - klage på vedtak om tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Folldal kommune av 30. august 2021

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak datert 30. august 2021. Klagesaken ble oversendt fra statsforvalteren 1. oktober 2021.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak om skadefelling av en jerv i deler av Folldal kommune, datert 30. august 2021.

Vedtaket er fattet etter Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Bakgrunn for saken

Det ble påvist 2 skader av jerv på sau i Folldal kommune, undersøkt 27. og 30. august 2021.

Statsforvalteren i Innlandet mottok søknader om tillatelse til skadefelling av jerv i lys av de påviste skadene, fra Kakkeldalen beitelag og Marsjøålia og Kvithøa beitelag i slutten av august 2021. Skaden som ble påvist 30. august ble av Statens naturoppsyn vurdert å være fersk, trolig påført 29. august. Statsforvalteren gav muntlig tillatelse til felling 30. august, tillatelsen er gjort skriftlig i vedtak datert 30. august 2021.

NOAH- For dyrs rettigheter har påklaget fellingsvedtaket i brev datert 14. september 2021. Statsforvalteren gav ikke klagen medhold og oversendte 1. oktober 2021 klagesaken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klagen

NOAH – For dyrs rettigheter er bekymret for at det i det hele tatt tillates skadefelling av jerv, som er kategorisert som sterkt truet på Norsk rødliste. NOAH påpeker at jerv er en norsk ansvarsart, og mener det ikke er noe rom for skadefelling i lys av bestandssituasjonen. NOAH etterlyser en forvaltningsplan om langsiktig overlevelse for jerven i Norge. Så lenge det ikke foreligger en slik

plan er det etter deres syn desto viktigere å anvende føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

NOAH mener at vilkåret om skade ikke er oppfylt. Selv om geografisk differensiert forvaltning legges til grunn i norsk rovviltforvaltning mener dere at det må være et minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang før skadefelling iverksettes, også innenfor beiteprioriterte områder. Men kun 2 sauer var påvist tapt til jerv i det aktuelle området da søknad om skadefelling ble innvilget, og dette er etter NOAH sitt syn ikke et tilstrekkelig skadeomfang for å kunne utløse en tillatelse til felling av jerv. Det var etter NOAH sitt syn heller ikke noe stort potensiale for skader, og følgelig ikke noe grunnlag for å gi fellingstillatelse. Et av hovedvilkårene for å tillate skadefelling er dermed ikke oppfylt.

Det er heller ikke tilstrekkelig begrunnet at skadefelling er det eneste forebyggende tiltaket som kan anvendes i dette tilfellet. NOAH viser til andre forebyggende tiltak som tidlig sanking, rovviltavvisende gjerder, vokterhund, skremming og beiting på gårdsnært areal som aktuelle tiltak. Endringer av driftsform vil være mer effektive for å avverge skader fra rovdyr. Statsforvalteren har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i saken.

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren i Innlandet har gitt sine vurderinger av klagepunktene ved oversendelse av saken. Det konkluderes med at det ikke er fremkommet nye momenter som etter Statsforvalterens vurdering gir grunnlag for å omgjøre vedtaket og saken er oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Det vises til Statsforvalteren i Innlandets vedtak og oversendelsesbrev i sin helhet.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klagen er fremsatt innenfor klagefristen for vedtaket, og klagen tas opp til behandling.

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og § 77 og rovviltforskriften § 9, jf. §§ 1 og 3. Direktoratet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken.

Om bestandsmål og myndighet

I rovviltregion 5, Hedmark, er det fastsatt et bestandsmål på 5 årlig ynglinger av jerv. Rovdata har i oktober 2021 rapportert om 18 registrerte ynglinger av jerv i regionen i 2021. Bestanden av jerv

i region 5 ligger over måltallet, og har gjort det i flere år. Det er Rovviltnemnda i region 5 som besitter myndighet til å vurdere og vedta kvoter for felling av jerv i region 5, jf. rovviltforskriftens §§ 7 og 8. Dette innebærer også at en vurdering av bestandens overlevelse skal gjøres ved fastsettelse av kvote for betinget skadefelling.

Rovviltnemnda har for sesongen 2021 fattet vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv den 3. mai 2021. Vedtakene om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Innlandet myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner i samsvar med rovviltforskriften § 9. Kvotevedtaket fra rovviltnemnda er klagebehandlet av Klima- og miljødepartementet (KLD) 23. juli 2021. Kvotens størrelse er opprettholdt, og av KLD har på samme måte som rovviltnemnda konkludert med at felling av kvoten ikke vil true bestandens overlevelse.

Skader og skadepotensial

Det er beitesesongen 2021 påvist 26 sau og lam drept eller skadet av jerv innenfor rovvilt region 5, av disse er 3 registrert i Folldal kommune.

Det var på vedtakstidspunktet registrert 2 skader på sau av jerv i Folldal kommune i slutten av august. Områdene der skadene er registrert er i prioriterte beiteområder, og i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder. Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurdering av at det forelå et stort skadepotensial i den aktuelle situasjonen, dersom den skadegjørende jerven skulle fortsetter å oppholde seg der. Dette i lys av tidligere erfaringer med jerv som tar sau i slutten av beitesesongen i områder med mye sau på utmarksbeite.

Andre tilfredsstillende løsninger

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling. Det at området er et prioritert beiteområde har betydning for hvor inngripende tiltak som vil være aktuelle å iverksette overfor beitebruken i området.

Når det gjelder ankepunktet om at felling uansett ikke vil gi ønsket effekt, og at skadeproblematikken vil vedvare over år med nye individer av jerv, er vi ikke uenige i at området har vært og trolig vil fortsette å være et attraktivt område for jerv. Men ifølge prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder og en tilnærming som foreslått i klagen, vil ikke være i tråd med gjeldende rovviltpolitikk.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om felling av jerv i deler av Folldal kommune i region 5, datert 30. august 2021.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og du/dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	Alvdal